

LIBRIS

We know
books

CASEY SHERMAN și MICHAEL J. TOUGIAS

MAI PRESUS DE ORICE

JOHN F. KENNEDY ȘI CEA MAI PERICULOASĂ MISIUNE
DE SPIONAJ A AMERICII, DIN TIMPUL RĂZBOIULUI RECE

CUPRINS

CAPITOLUL UNU	Explozii	9
CAPITOLUL DOI	Născuți pentru a zbura	17
CAPITOLUL TREI	Unsprezece supraviețuitori.....	27
CAPITOLUL PATRU	Pacifistul	42
CAPITOLUL CINCI	Războinicul.....	50
CAPITOLUL ȘASE	Îngerul.....	66
CAPITOLUL ȘAPTE	Femeia-Dragon	76
CAPITOLUL OPT	Pregătiți și nerăbdători	84
CAPITOLUL NOUĂ	De la Thunderbirds la OZN	95
CAPITOLUL ZECE	Capă, spadă și pericol.....	102
CAPITOLUL UNSPREZECE	Secrete divulgate.....	109
CAPITOLUL DOISPREZECE	Infrațiuni grave.....	118
CAPITOLUL TREISPREZECE	Zorii unei noi ere.....	124
CAPITOLUL PAISPREZECE	Castro trebuie să cadă	131
CAPITOLUL CINCISPREZECE	Viena te așteaptă.....	137
CAPITOLUL ȘAISPREZECE	Probleme la domiciliu	148
CAPITOLUL ȘAPTESPREZECE	Sovieticii se revarsă în Cuba	153
CAPITOLUL OPTSPREZECE	O schimbare de strategie	164
CAPITOLUL NOUĂSPREZECE	„Avem MRBM în Cuba“	171
CAPITOLUL DOUĂZECI	Decizii crunte	177
CAPITOLUL DOUĂZECI ȘI UNU	BRASS KNOB	191
CAPITOLUL DOUĂZECI ȘI DOI	Generalul Curtis LeMay și președintele	202

CAPITOLUL DOUĂZECI ȘI TREI	SAM, pe urmele aeronavelor U-2.....	210
CAPITOLUL DOUĂZECI ȘI PATRU	A lua atitudine	221
CAPITOLUL DOUĂZECI ȘI CINCI	Cruciații.....	228
CAPITOLUL DOUĂZECI ȘI ȘASE	Întâlnire de gradul trei.....	236
CAPITOLUL DOUĂZECI ȘI ȘAPTE	Carantina	246
CAPITOLUL DOUĂZECI ȘI OPT	Până la calendele grecești	256
CAPITOLUL DOUĂZECI ȘI NOUĂ	Puncte sensibile.....	265
CAPITOLUL TREIZECI	Rătăcit!	280
CAPITOLUL TREIZECI ȘI UNU	O singură misiune.....	286
CAPITOLUL TREIZECI ȘI DOI	S.O.S.! AJUTOR!	294
CAPITOLUL TREIZECI ȘI TREI	„Vreun nemernic care nu a primit ordinul!“	301
CAPITOLUL TREIZECI ȘI PATRU	Ținta 33	310
CAPITOLUL TREIZECI ȘI CINCI	Kennedy și Hrușciov, pe marginea prăpastiei	318
CAPITOLUL TREIZECI ȘI ȘASE	Două întâlniri secrete.....	333
CAPITOLUL TREIZECI ȘI ȘAPTE	Distrugeți-le!.....	342
CAPITOLUL TREIZECI ȘI OPT	Invazie iminentă.....	349
CAPITOLUL TREIZECI ȘI NOUĂ	Ziua porumbeilor	354
EPILOG	.....	364
NOTA AUTORILOR	.....	369
BIBLIOGRAFIE	.....	372
INDEX	.....	379

CAPITOLUL UNU

Explozii

25 OCTOMBRIE 1962

Căpitanul Jerry McIlmoyle stătea în cabina strâmtă a avionului său de spionaj U-2, pe pista de aterizare a bazei aeriene McCoy din Orlando, Florida. Era ora zece, iar soarele încingea pista, făcându-l pe pilotul în vârstă de 32 de ani să transpire în costumul lui de zbor strâmt și purtând casca de mărimea unui bol. Din părul lui tuns scurt îi curgeau stropi de sudoare pe frunte și pe ochii lui de un albastru deschis. Un alt pilot de U-2 se ocupa de o ultimă verificare a echipamentului, inclusiv de inspectarea tubului care lega costumul presurizat de rezerva de oxigen care se afla în trusa pentru situații de urgență. Această legătură era foarte importantă, deoarece Jerry urma să se ridice la o altitudine incredibilă pe care nicio altă navă de zbor nu o putea atinge – 20 000 de metri. Dacă va merge ceva prost și cabina se va depresuriza, costumul de zbor urma să se umfle, oferindu-i lui Jerry o ultimă linie de apărare împotriva aerului periculos de subțire din stratosferă. Fără o cabină presurizată sau un costum de zbor funcțional, sângele lui Jerry avea să înceapă, la propriu, să fiarbă, moartea survenind în scurt timp.

Odată ce ultima verificare fu încheiată și acoperișul transparent al carlingii închis, Jerry îndreptă avionul spre linia centrală a pistei.

Deschiderea aripilor aeronavei era atât de mare – 32 de metri –, încât fu nevoie de catalige pentru ca aripile să nu atingă solul. Odată ajuns la linia centrală, acționă frâna și se asigură că giroscopul arăta aceeași direcție ca și acul busolei de pe pistă. Tură apoi motorul până la 80% din maximumul de rotații pe minut, deoarece un nivel mai înalt ar fi putut face ca aeronava să înceapă să alunece pe pistă cu frânele blocate. În continuare, verifică operaționalitatea tuturor sistemelor și eliberă frânele, accelerează până la 100%, deplasându-se cu viteză pe pistă, determinând căderea cataligelor. După ce indicatorul de viteză depășește 130 km/h, începu să tragă înapoi de manetă, și, odată ajuns la 180 km/h, avionul a decolat. Zgomotul roților de pe pistă dispăru după ce el ridicase trenul de aterizare. Continuă să tragă de manetă și începu o urcare la 45 de grade.

Viteza se apropie de 300 km/h. În scurt timp, avionul nu se mai vedea cu ochiul liber, culoarea lui albastră fiind un camuflaj perfect pe cer. În numai 30 de minute, tânărul pilot din McCook, Nebraska, urcase până la 22 000 de metri altitudine, de unde putea vedea clar curbura Pământului. Atinsese altitudinea de croazieră și reduse ușor viteza, păstrând-o prudent între 180 și 260 km/h. Patruzeci și cinci de minute mai târziu, intra în spațiul aerian situat deasupra Cubei.

Acum, aflat la est de capitala Havana, își potrivește avionul pentru survolarea primei lui ținte. Acest pilot al forțelor aeriene însă nu arunca bombe – mai mult, avionul lui nu avea niciun fel de armă la bord. Misiunea lui, în schimb, consta în fotografierea unor instalații sovietice militare care includeau rachete nucleare capabile să ajungă până în Statele Unite și să distrugă orașe pe tot teritoriul acestora.

Cabina era silențioasă, iar Jerry se simțea liniștit, ba chiar pașnic, în ciuda faptului că pătrunsese în spațiul aerian inamic și știa că radarul sovietic îl identificase. Era al treilea zbor făcut în ultimele zile deasupra unei țări comuniste și se concentra în totalitate asupra

pilotării aeronavei, obținerii de fotografii și, în cele din urmă, întoarcerii acasă în siguranță.

Jerry apăsă butonul de pe panoul de control al cabinei și activă camerele. Odată convins că fotografiase ținta numărul unu, schimbă direcția spre sud-est și, în aproximativ 45 de minute, ajunsese la a doua țintă pe care începu să-o filmeze. Misiunea se desfășura conform planului, iar cerul senin se întindea deasupra insulei de 1 200 de kilometri lungime, acoperită de dealuri și de o pădure verde, luxuriantă.

Al treilea și ultimul obiectiv se afla în apropierea orașului Banes, pe coasta de nord-est a insulei. Când Jerry ajunsese acolo, trecuse aproximativ o oră și 15 minute de când zbura deasupra Cubei. Ajuns în dreptul țintei, începu să filmeze, obținând fotografiile de care avea nevoie, opri camera și începu întoarcerea spre casă, recunoscător pentru o revenire în siguranță și de succes.

În acel moment, le zări. Prin mica oglindă retrovizoare, văzu două dâre care se îndreptau dinspre Pământ spre aeronava lui.

Era atacat.

O rachetă sol-aer (SAM¹) deja explodase deasupra și în spatele lui, trimițând șrapnele aprinse în toate direcțiile și lăsând o dâră de lumină albă pe cerul albastru, un fascicul mortal. A doua rachetă explodă la numai câteva secunde după ce Jerry privise pentru prima dată în oglinda retrovizoare, aceasta producând o explozie la 2,5 km, probabil, deasupra avionului. Suflul declanșat trimise un puseu de adrenalină prin trupul pilotului, deși nu putea auzi sau simți impactul. Mușchii i se încordară, simțindu-și trupul de parcă s-ar fi contractat. Era un răspuns natural de supraviețuire, psihologic. Jerry știa însă că era inutil, deoarece nu exista niciun loc în care să se ascundă.

Oare o a treia rachetă își făcea drum pe sub el... fără ca el să vadă?

¹ Surface-to-air missile, în lb. engl. (n.red.)

Își întoarse capul în jur cât de mult îi permitea casca incomodă și costumul presurizat, dar nu văzu o a treia dungă. Atunci luă o decizie de moment. Înclină avionul și, în timpul virajului, aprinse camera – voia să prindă pe film dărele și exploziile. În ciuda rachetelor care fuseseră gata să îl doboare și a adrenalinei, Jerry era calm. Să vadă exploziile menite să-l omoare, dar fără să audă sau să simtă ceva părea o experiență ireală – ca și cum ar fi urmărit filmul propriei vieți din primul rând. Totul era însă foarte real.

Făcuse pozele. Acum era timpul să plece dracului de acolo.

Întoarse încă o dată aeronava către casă și inspiră adânc, ușurat să privească spre nord, către orizont, acolo unde oceanul întâlnea cerul. Nu trecuseră mai mult de două minute de când observase dărele.

În zborul spre casă, reluă în minte, iar și iar, acele momente intense, încercând încă să înțeleagă ceea ce tocmai se întâmplase.

Dacă ar mai fi rămas o secundă sau două deasupra ultimei ținte, probabil ar fi explodat în aer. Virajul inițial spre casă fusese cel care-i salvase viața. Rușii probabil orientaseră rachetele aer-sol care se aflau deasupra avionului U-2 în direcția în care zbura în acel moment, dar Jerry schimbase direcția într-o clipită. O singură bucată de șrapnel dacă ar fi lovit motorul aeronavei U-2 l-ar fi făcut bucăți. Și chiar dacă șrapnelul ar fi ratat motorul, o lovitură în orice altă zonă ar fi afectat avionul fragil, făcându-l să se rostogolească 20 000 de metri înainte de a lovi pământul cubanez.

Jerry se întreba de ce lumina roșie, care trebuia să-l avertizeze că o rachetă îi țintise avionul, nu se aprinsese. În timpul zborului, aparatul care o activa îl avertizase de mai multe ori, aprinzând o lumină galbenă în cabină, că sovieticii îl surprinseseră pe radar. Lumina nu devenise însă niciodată roșie, pentru a indica faptul că o rachetă se îndrepta spre el. Încercă să se pună în locul inamicului. Poate că sovieticii opriseră sistemul de ghidare pentru a-l priva de avertisment? Probabil că speraseră că-l vor putea lovi fără ajutorul acestuia. Oricum însă, era un miracol că se afla încă în viață.

Se gândi admirativ la anii lui de antrenament asiduu, datorită cărora își păstrase calmul și avusese prezența de spirit pentru a surprinde pe film dărele. Jerry făcea parte din forțele aeriene din 1951, suficient de mult timp pentru a ști că, fără fotografii, unii s-ar fi putut îndoi, iar el credea că era imperativ ca aceia care aveau putere de decizie, precum și colegii lui piloți să înțeleagă riscul sporit. Știa cât de importante aveau să fie aceste imagini alb-negru, căci experiența lui marca primul atac asupra unui pilot american, de pe parcursul acestei crize cubaneze din ce în ce mai accentuate.

Un sentiment de pace îl cuprinse pe Jerry când văzu, în depărtare, întinderea verde de pământ a Floridei. În ciuda faptului că de-abia scăpase de rachetele sol-aer, ușurarea că înșelase moartea se îmbina cu un sentiment de serenitate, o senzație pe care o experimenta aproape de fiecare dată când pilota un U-2. Liniștea îl făcea să se simtă ca unicul om viu și, atunci când naviga și nu făcea fotografii, putea fi singur cu gândurile lui și mai aproape de Dumnezeu. În cabină se afla un radio, dar putea fi folosit numai codat și numai pentru a alerta aeronavele militare prietene de intrarea și ieșirea lui din spațiul aerian cubanez. Uneori, Jerry, izolat de pământul de sub el, se simțea mai mult astronaut decât pilot. Mulți piloți care intrau în programul U-2 o ștergeau rapid de-aici nu numai din cauza nenumăratelor pericole și provocări asociate cu zborul în stratosferă, dar și din cauza izolării pe care o simțeau, cu precădere în timpul misiunilor lungi. Aceste avioane-spion zburau singure, niciodată în escadrilă, iar confidențialitatea era vitală.

Când ateriză la McCoy, membrii Echipei de Sprijin Psihologic îl ajutară pe Jerry să iasă din cabină și să-și scoată casca, urându-i bun venit acasă. Apoi îl însoțiră într-o dubă cu aer condiționat, pe drumul către clădirea unde avea loc de obicei raportul informativ ulterior zborului. Voia să se asigure că își amintea corect fiecare detaliu. Jerry coborî din dubă și se simți lovit de un val de aer cald, generat de soarele arzător al Floridei. Începu să transpire iar.

Intră în clădire și apoi în biroul unde mai mulți bărbați din serviciile americane de informații îl așteptau. Indicându-i-se un scaun, se așază, dar nu se putea simți confortabil. Jerry știa că va furniza superiorilor lui informații pe care aceștia nu doreau să le audă. Realiză totodată că, pur și simplu, trebuia să o spună. Îi privi lung pe bărbații din cameră, inspiră adânc și vorbi.

– Am fost atacat deasupra Cubei.

Bărbații din serviciul de informații se uitară cu atenție la Jerry, apoi unul la celălalt, ca și cum ar fi purtat, telepatic, o conversație.

– Ești sigur? întrebă unul dintre bărbați, încruntându-se.

– Da, domnule, am făcut poze dărelor lăsate de rachete, răspunse Jerry cu încredere. Au fost lansate de pe pământ până deasupra și în spatele aeronavei mele.

Continuă să explice în detaliu cum manevraseră avionul pentru a face fotografii, locul din care fuseseră lansate rachetele și distanța aproximativă a exploziilor față de avionul lui. Ofițerii de informații luau notițe, înregistrând fiecare detaliu. După o oră de interogatoriu, ofițerii îl lăsară pe McIlmoyle să plece, mulțumindu-i pentru timpul acordat. Jerry se întoarse în sectorul lui, în timp ce notițele obținute în timpul raportului ajunseră imediat la Pentagon.

Întors la cazarma unde locuiau piloții, Jerry se simți obligat să-i avertizeze pe colegii lui, piloți pe U-2. Repetă detaliile despre cum evitase cele două rachete aer-sol și despre cum făcuse pozele.

Unii dintre piloți îl crezură pe cuvânt. Alții îl bombardau cu întrebări. Unul dintre colegii de zbor ai lui McIlmoyle nu părea foarte îngrijorat de detaliile experienței lui aproape mortale, pe cerul de deasupra Cubei. Maiorul Rudy Anderson nu adresă nicio întrebare, deoarece răspunsurile ar fi putut permite ca frica și ezitarea să i se instaleze în minte. Orice constatare că inamicul atacase cu rachete – transformând, deci, misiunile de supraveghere în misiuni de atac, într-o aeronavă fără sistem de apărare – l-ar fi putut face pe Anderson să-și îndeplinească îndatoririle cu prea multă precauție,

în loc să se bazeze pe instinct și pe antrenamentele lui. Anderson nu putea permite să se întâmple asta. Era pregătit să meargă până în pânzele albe și să-și îndeplinească sarcinile primite. Rudy Anderson era hotărât să zboare deasupra Cubei în mai multe misiuni decât ceilalți zece membri ai escadrilei, în timpul confruntării din ce în ce mai instabile dintre Statele Unite și Uniunea Sovietică.

ÎN DIMINEAȚA URMĂTOARE, în timp ce Jerry pleca de la Centrul de Sprijin Psihologic, gata să se îndrepte spre pistă, auzi o voce puternică în spatele lui.

– Mi-ar plăcea să-ți vorbesc.

Jerry se întoarse. Nu-l cunoștea pe bărbat, dar știa ce reprezenta uniforma lui bogat decorată. Era un general-locotenent care sosise de la Washington, DC, chiar în acea dimineață, cu un singur scop: să-i transmită un mesaj serios lui Jerry, ceea ce și făcu, fără vreun preambul.

– Nu exista nimic pe filmul tău, spuse generalul. Deci nu ai fost atacat deloc.

Împietrit, Jerry începu să protesteze.

– Dar am făcut acele poze!

Generalul era de neclintit.

– Nu ai fost atacat, deci vom distruge raportul tău cu informații. Este în regulă?

O clipă, McIlmoyle uită că vorbea cu un general-locotenent. Începea să-și piardă cumpătul. Știa ce văzuse. Știa prin ce trecuse.

– Nu, nu este în regulă, răspunse Jerry cu fermitate, deoarece știu că am fost atacat.

General-locotenentul îi aruncă o privire pătrunzătoare căpitanului. Nu zburase din capitala țării pentru o discuție în contradicție sau pentru o dezbatere.

– Ei bine, asta vom face, deoarece nu credem că ai fost.

Jerry dădu din cap, frustrat.

– Faceți ce vreți, dar eu știu ce s-a întâmplat!

General-locotenentul rămase nemișcat, apoi încet, subtil, dădu din cap dezaprobator, continuând să-l privească în ochi pe Jerry.

Mesajul fusese livrat.

McIlmoyle era indignat, dar nu era prost. Superiorul avea mult mai multe grade decât el, astfel încât continuarea dezbaterii ar fi fost inutilă și foarte periculoasă pentru cariera lui militară. Jerry își ținu gura și plecă, contrariat de faptul că acest general era atât de hotărât că nu fusese atacat. Nu conta: un general-locotenent zburase tocmai în Florida pentru a i-o spune personal. Asta era tot ce trebuia să știe.

ABIA MULȚI ANI MAI TÂRZIU, când Jerry devenise general de brigadă și lucra în Washington, putu să confirme ceea ce știuse tot timpul: sovieticii lansaseră două rachete sol-aer spre avionul U-2 în care se aflase. Acum, Jerry era responsabil de codurile nucleare, servind sub președintele proaspăt ales, Ronald Reagan. Tocmai îl informase pe președinte și pe câțiva indivizi de la CIA, care participaseră la întâlnire. Când discuția fu amânată, unul dintre bărbații de la CIA îi spuse lui Jerry:

– Dacă putem face ceva pentru tine, nu trebuie decât să ne ceri!

Jerry le ceru. Explicase despre incidentul din Cuba care avusese loc cu ani în urmă și întrebă dacă ofițerii CIA puteau localiza analiști fotografi care examinaseră filmul pe care-l trăsese în acea zi de octombrie, în 1962.

Fu nevoie de câteva telefoane, dar CIA îl identifică pe analistul care studiaseră fotografiile făcute de Jerry cu decenii în urmă. Acesta îl sună pe Jerry și, după ce se prezentă, spuse:

– Domnule, nu există nicio îndoială că ați fost atacat de două rachete sol-aer.

CAPITOLUL DOI

Născuți pentru a zbura

CINCI SUTE PATRUZECI de kilometri. Aceasta era distanța care despărțea doi tineri care fuseseră născuți pentru a zbura. Rudolf Anderson jr crescuse pe dealurile de sub munții Blue Ridge din Greenville, Carolina de Sud. Născut pe 15 septembrie 1927, în apropiere de Spartanburg, fusese crescut într-o casă mică, bine întreținută, de pe strada Tomassece, nr. 6. Împărțea căsuța de trei camere, construită în anii '20, cu părinții lui, sora sa mai mare, Elizabeth, și cu verișoara lor Peggy, care venise să locuiască la ei după moartea părinților ei.

Pământul pe care Rudy Anderson, familia și concitadinii lui îl numeau *acasă* fusese odată interzis albilor. Membrii tribului Cherokee, ai căror străbuni migraseră spre zona de lângă Marile Lacuri în timpuri străvechi, îl folosiseră cândva drept terenul lor de vânătoare și interziseseră colonialiștilor să intre, sub pedeapsa cu moartea.

Americanii nativi pierduseră controlul asupra acestui pământ sacru din cauza unui colonialist parșiv pe nume Richard Pearis, un bărbat în care ajunseseră să aibă încredere. Pearis, de origine irlandeză, petrecuse decenii făcând comerț cu tribul Cherokee și conduseseră un grup de războinici indieni în luptă pentru a-și recupera